

Szakmai beszámoló

az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa által 2016. évben átmeneti gondozás körében biztosított helyettes szülői tevékenységről, a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés vonatkozásában

1. Az ellátást nyújtó Kecskeméti SOS Gyermekfalu Program bemutatása, a Gyvt-ben előírtak teljesítése:

Szervezetünk olyan gyermekek gondozására és támogatására koncentrálna, akik szülői gondoskodás nélkül maradtak, vagy veszélyeztetettek ebből a szempontból. Hozzásegítjük a családokat ahhoz, hogy megerősített kapacitással tudják gondozni és óvni gyermekeiket, illetve hozzájárulunk a veszélyeztetett gyermekeiket és családjaikat védő háló megerősítéséhez. A szülői gondoskodás nélkül maradt gyermekeknek családi alapú gondozást nyújtunk az SOS gyermekfalvakban:

- az alapellátás keretein belül: **helyettes szülői ellátással** és Gyermek Átmeneti Otthonának működtetésével
- gyermekvédelmi szakellátás keretein belül: nevelőszülői hálózat, lakásotthon és utógondozó otthon működtetése révén

A gyermekfalu szolgáltató tevékenységét, ellátási kötelezettségét meghatározó alapidokumentumok:

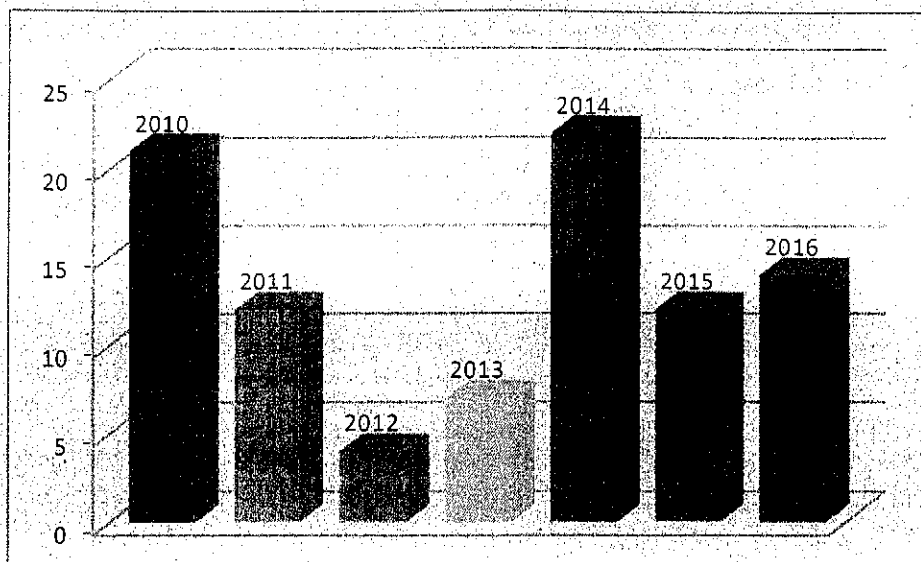
- Ellátási szerződés gyermekek átmeneti gondozása tárgyában
- Szakmai fejlesztési tervek (SOS standardok)
- SOS- Gyermekfalu Program Kecskemét Stratégiája (2014-2016)
- Gyermekfalu program Kecskemét éves terve 2016
- SOS Gyermekfalvak Magyarország „Fenntartható Út” stratégiája
- Hatályos szolgáltatói nyilvántartásba vétel (BKC/001/111-59/2016.)
- Ágazati jogszabályok

2. A helyettes szülői szolgáltatás tárgy évi jellemzői

Kecskeméten, az SOS- Gyermekfalu nevelőszülői hálózatában, önálló helyettes szülői ellátást biztosít nyolcadik éve, 4 fő részére. Ha a szülő nem képes maga gondoskodni gyermeke megfelelő ellátásáról, a gyermeknek akkor is joga van a szükségleteihez igazodó gondozáshoz, neveléshez. A helyettes szülő átmenetileg pótolja a gyermek gondozásában akadályozott vér szerinti szülőt, a gyermek részére saját háztartásában teljes körű ellátást biztosít (lakhatás, étkezés, ruházkodás, iskoláztatás, gondozás-nevelés a gyermek életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelően; stb.), amíg a szülő rendezi élethelyzetét, egészségügyi vagy egyéb ellátást vesz igénybe annak érdekében, hogy gyermekét ismét saját háztartásában nevelhesse.

A szolgáltatást igénybevevők számának alakulása esetszám szerint

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
21	12	4	7	22	12	14

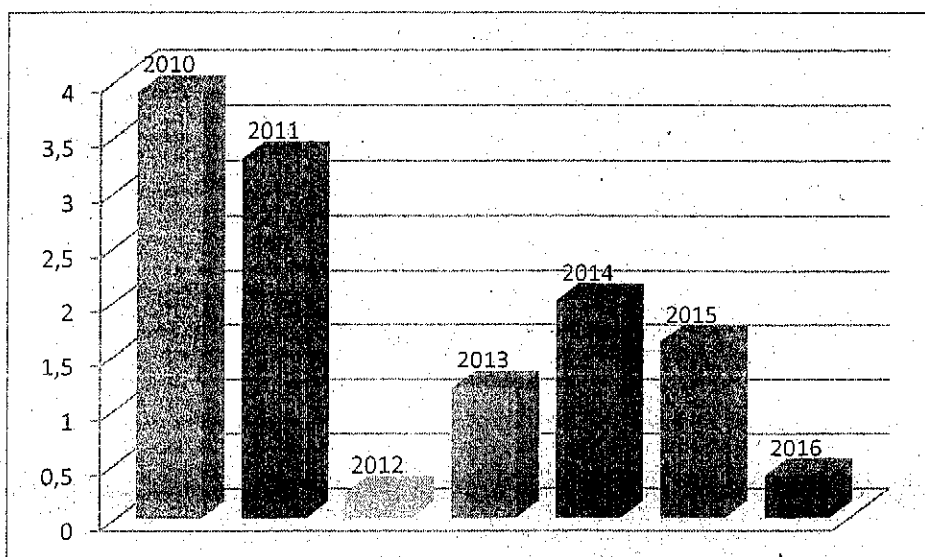

A fenti ábrán az látszik, hogy ugyan az esetszám némi emelkedést mutat, valójában pedig 6 olyan gyermeket látott el a helyettes szülő, akik korábban a Kuckó Gyermek Átmeneti Otthonában voltak, de helyhiány miatt, vagy mert a gyermekek helyzete azt kívánta ezt az ellátási formát biztosítottuk számára.

A gondozási napok száma éves szinten közelít a 2012- es átlaghoz., melynek oka az lehet, hogy a szülők inkább az SOS Gyermekfalu Program Kecskemét Gyermek Átmeneti Otthonába kérik gyermekük elhelyezését.

Gondozási napokra vetítve

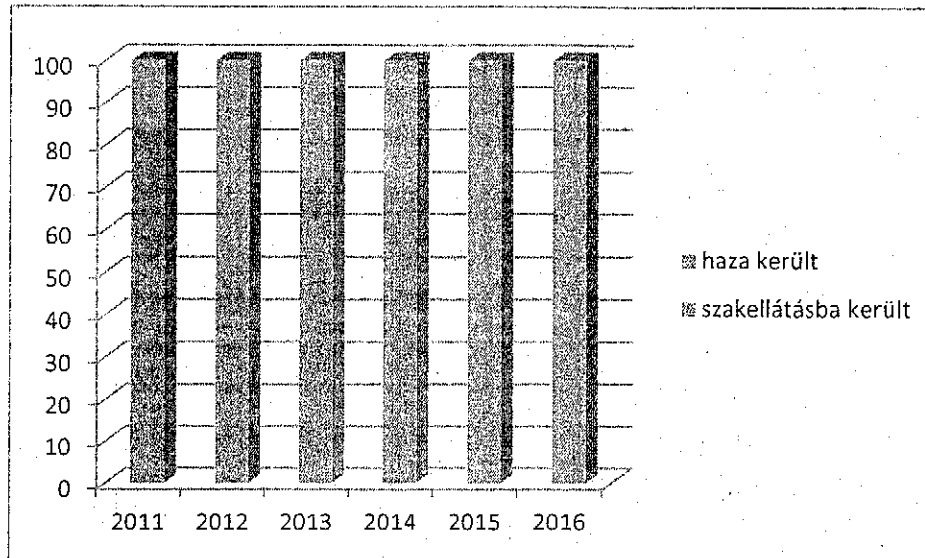
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
3,89	3,29	0,23	1,19	2	1,61	0,39

Az átmeneti gondozásból, a szakellátásba került gyermekek százalékos arányban csökkenő tendenciát mutat. 2011-ben még szinte a szakellátás „előszobájaként” jelenik meg az átmeneti gondozás, 2014-ben ez a mutató már 31%, ami jelentős előrelépés, 2016- ben pedig vagy saját családjukba tértek vissza a gyermekek, vagy jelenleg is átmeneti gondoskodásban vannak.

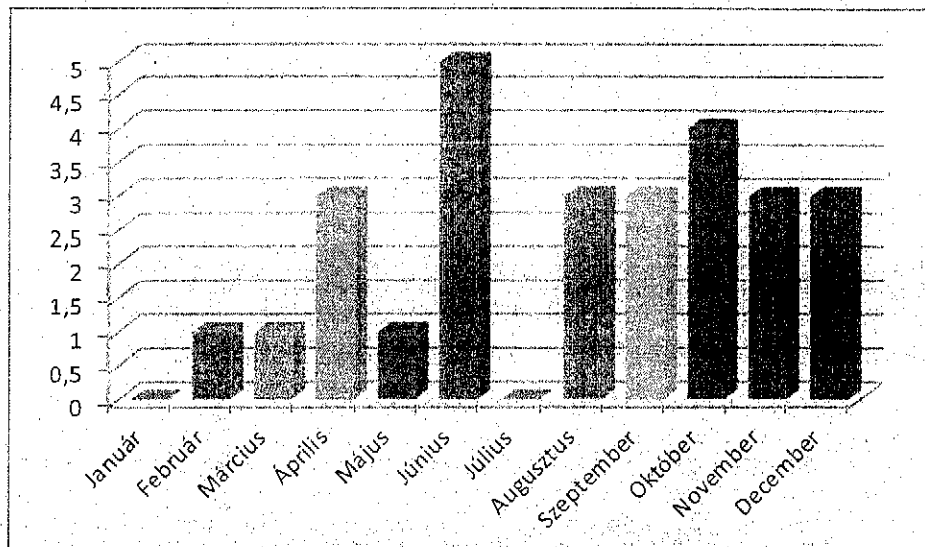
**A szakellátásba és a hazakerült gyermekek számának alakulása
százalékos megoszlásban**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
szakellátásba került	83	50	72	69	0	0
haza került	17	50	28	31	100	100

2016-ban a gyermekek átmeneti gondozását a vérszerinti szülő, illetve a Család- és Gyermekjóléti Központ családsegítői és esetmenedzserei kezdeményezték. A Gyermekek Átmeneti Otthonának megnyitását követően a helyettes szülői ellátás iránti igény csökkenni látszott, viszont a „Kuckó” (GYÁO) telítettsége esetén a helyettes szülői ellátás több esetben is óriási segítséget jelentett a rászoruló gyermekeknek/családoknak. A befogadás minden esetben a szülő beleegyezésével történt, ezáltal a szülő joga gyermeke neveléséhez nem sérült.

A szolgáltatást igénybe vevők számának alakulása esetszám szerint havonkénti bontásban

Az elhelyezést kiváltó okok:

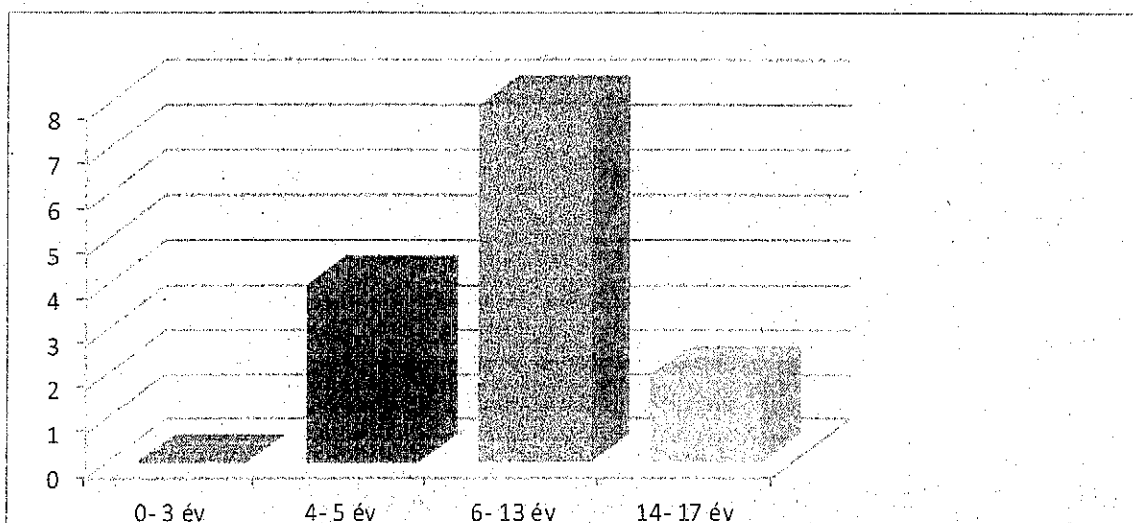
Az ellátásban eltöltött időt jelentős részben az határozza meg, hogy mi volt az alapvető problémája a családnak, amikor a gyermek/ek gondozása szükségessé vált. A szülők által a kérelemben megfogalmazott indokok mellett sokszor egyéb okokat is találunk a háttérben, amelyek a gyermekek átmeneti gondozásának szükségességét előidézték. Az elmúlt év folyamán a helyettes szülői ellátást az anya kórházi kezelésének, illetve gyógyulásának idejére vették igénybe. Az átmeneti gondozás időtartama ezekben az esetekben igen változó volt. Olykor elég volt 1-2 nap a kezelések utáni lábadozásra, máskor pedig több hónap is eltelt, mire az anya egészségi állapota újra alkalmassá tette őt gyermekei nevelésére.

Az ellátottak száma korcsoportok szerint:

A gyermekek életkori megoszlását tekintve a helyettes szülőnél a 6-13 év közötti gyermekek száma volt a legmagasabb. Az átmeneti gondozott gyermekek korcsoportok szerinti megoszlása hasonlóan alakult az elmúlt év folyamán az ország különböző területein működő Gyermek Átmeneti Otthonaiban is (az ország 10 GYÁO- ből gyűjtött adatok alapján).

Az ellátottak száma korcsoportok szerint

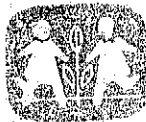
0-3 év	4-5 év	6-13 év	14-17 év	Összesen
0 fő	5 fő	7 fő	2 fő	14 fő

A Gyvt. 45 §. (5). bekezdésének megfelelően valamennyi esetben elkészült a gyermekek egyéni gondozási, nevelési terve. Kecskemét város Család- és Gyermekjóléti Központjával szervezetünk kapcsolata folyamatos, rendszeres, szakmai párbeszédre épülő. Panaszbeadványra nem került sor. Két család esetében fordult elő, hogy az év folyamán **többször** fordultak hozzánk segítségért, mindkét esetben a gyermekét/gyermeküket egyedül nevelő édesanya betegsége miatt volt szükség a gyermekek ellátására.

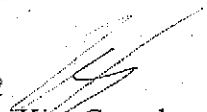
2017. január 3.- től az eddig a nevelőszülői hálózatunkba tagozódva működő helyettes szülőt a Kuckó Gyermek Átmeneti Otthona szervezeti egységéhez sikerült áthelyezni, így az alapellátás keretében működő szolgáltatásaink egy intézményben kapnak helyet és differenciáltabb válaszokat tudunk adni klienseink problémáira.

Kecskemét, 2016. január 13.

SOS-Gyermekfalu
Magyarországi Alapítványa
SOS Gyermekfalu
Program Kecskemét
6000 Kecskemét
Vízút u. 22.

2

Káiss Gergely
területi igazgató

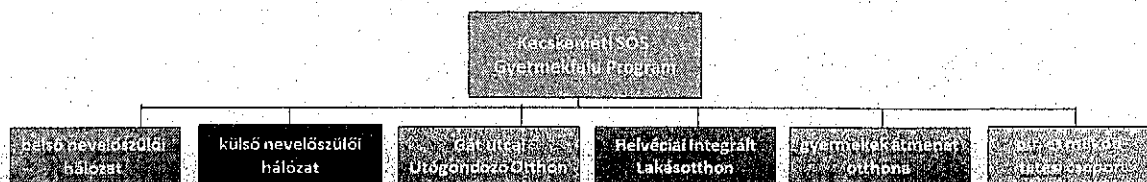
Szakmai beszámoló

a SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa által 2016. évben a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás területén végzett tevékenységéről, a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött támogatási szerződés vonatkozásában

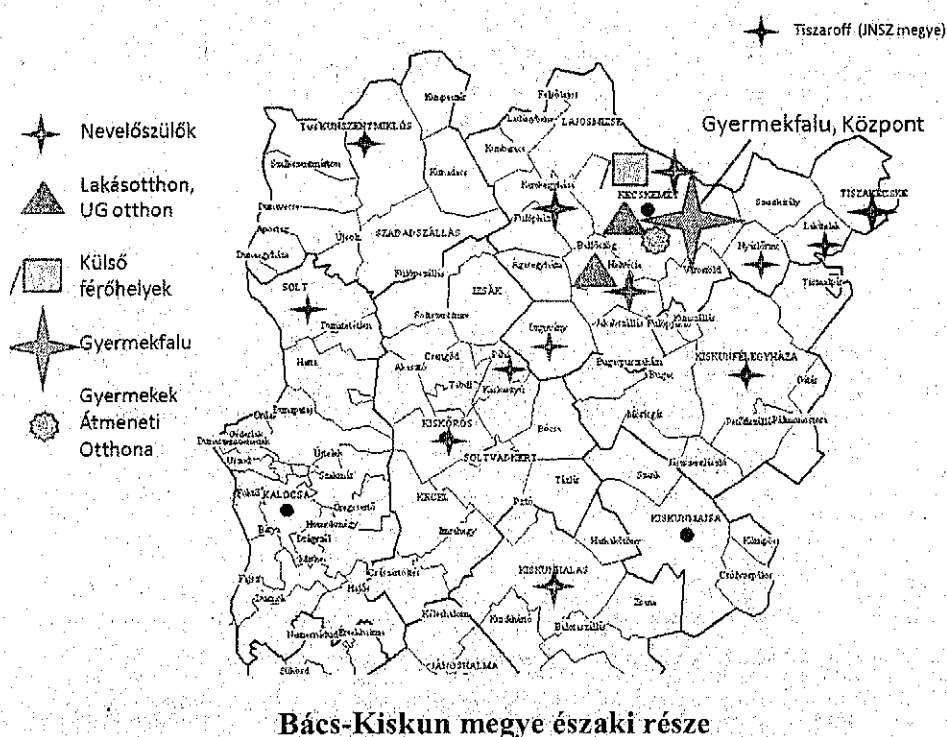
1. Az ellátást nyújtó SOS- Gyermekfalu Program, Kecskemét bemutatása:

Szervezetünk elsődleges célja a rászoruló, veszélyeztetett élethelyzetű gyermekek családon belül történő nevelkedésének elősegítése. Legyen ez a család a gyermek vér szerinti családja vagy nevelőszülői család, számunkra a biztonságos szerető közeg megteremtése az a legfőbb szempont.

Az SOS Gyermekfalvak Magyarországi Alapítványa, mint fenntartó a kecskeméti területen működő intézményeket, valamint az azokat segítő pénzügyi és működtetési csoportot egy szervezetbe, az ún. Gyermekfalu Programba integrálta. A Program részét képezi nevelőszülői hálózatunk, melyet a gyermekfalu, mint sajátos SOS intézménytípus megkülönböztetése érdekében külső hálózatra (hagyományos) és belső hálózatra (gyermekfalu) osztottunk, valamint lakásotthonunk, utógondozó otthonunk és az átmeneti gondozást biztosító gyermekek átmeneti otthona.

1.1. Szolgáltatásaink földrajzi elhelyezkedése

Szolgáltatásaink java része kecskeméti központunkban összpontosul. Itt található a gyermekfaluk, itt működnek támogató szolgáltatásaink, itt nyitottuk meg a gyermekek átmeneti otthonát és a falu közelében található a Gát utcai Utógondozó Otthon és külső férőhelyei. Helvéción működik integrált lakásotthonunk és a megye további 12 településén és egy megyén kívüli településen végzik munkájukat nevelőszülőink.

- Szervezetünk 26 éve tevékenykedik Kecskeméten. A hagyományos gyermekfaluk mellett az utóbbi években szélesedett gyermekvédelmi szakellátásaink köre. Jelenleg megközelítőleg 200 gyermek számára biztosítunk teljes körű ellátást.

Tevékenységünk új iránya a preventív jellegű család-megerősítő tevékenység. Az immár 8. éve helyettes szülővel biztosított átmeneti gondozás mellé 2015-ben új szolgáltatásként indult a Kuckó Gyermekek Átmeneti Otthona.

Az SOS-Gyermekfalvak az Európai Unió Társadalmi Infrastruktúra Operatív Programjának támogatásával bővítette szolgáltatásainak körét. A Kecskeméti Gyermekfaluk területén nyitotta meg kapuját a Kuckó Gyermekek Átmeneti Otthona, mely 12 férőhelyen biztosít átmeneti gondozást a nehéz helyzetbe került családok gyermekeinek, esetenként szülőjükkel együttesen elhelyezve.

Az átmeneti gondozás olyan gyermekvédelmi alapellátás melynek biztosítása a települési önkormányzatok kötelezettsége. Ezért találtunk egymásra Kecskemét Város Önkormányzatával, partneri együttműködést keresve. Alapítványunk gyermekvédelmi tapasztalatait, emberi erőforrásait és infrastruktúráját ajánlotta fel a feladat ellátásához, Kecskemét Város pedig támogatási szerződés keretében nyújtott anyagi segítséget az Alapítvány gyermekvédelmi feladatainak ellátásához.

1.2. A gyermekfaluk szolgáltató tevékenységét, ellátási kötelezettségét meghatározó alapidokumentumok:

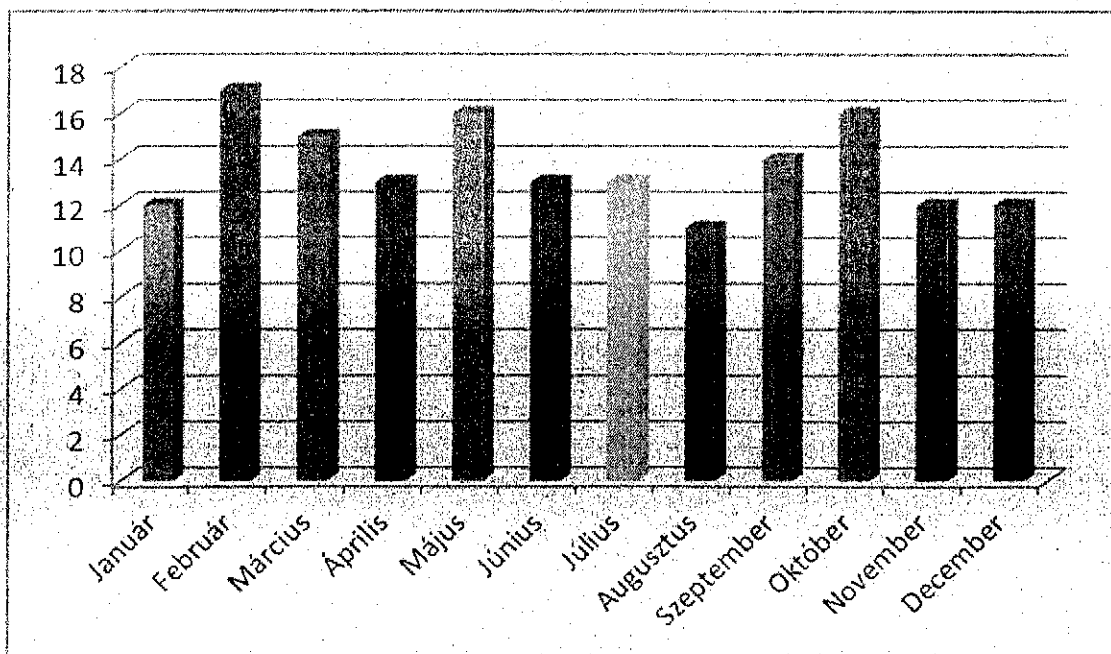
- Támogatási szerződés Kecskemét Város Önkormányzatával, az SOS Gyermekfaluk Program Kecskemét által biztosított gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási feladatok ellátására
- Szakmai fejlesztési tervek (SOS standardok)
- SOS- Gyermekfaluk Program Kecskemét Stratégiája (2014-2016)
- Gyermekfaluk program Kecskemét éves terve (2016)
- SOS Gyermekfalvak Magyarország „Fenntartható Út” stratégiája
- Hatályos szolgáltatói nyilvántartásba vétel (BKC/001 /111-74/2016.)
- Ágazati jogszabályok

2. A Gyermek Átmeneti Otthona szolgáltatás tárgy évi jellemzői

Intézményünk kihasználtsága a 2016. év folyamán az elmúlt évhez hasonlóan alakult. Ebben az évben 30 gyermek és 9 anya vette igénybe teljes körű ellátást nyújtó szolgáltatásunkat. A gyermekek gondozásával a szülők munkáját csupán segítjük, amit nem képes ellátni, azt átmenetileg helyettesítjük; de igyekszünk minél inkább bevonni a szülőt a saját gyermeke ellátásába – megtanítjuk nekik, mit hogyan kell intézni, végzünk családterápiát, egyéni terápiát. Minden esetben azt tartjuk elsődleges feladatunknak, hogy a gyermeket saját családjukba gondozzuk haza. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy legtöbb esetben sikerült a gyermeket saját vér szerinti családjában tartani – segíteni a krízisben –, illetve a másfél évnél lényegesen kevesebb idő alatt rendeződtek a problémák.

A szolgáltatást igénybevevők számának alakulása esetszám szerint

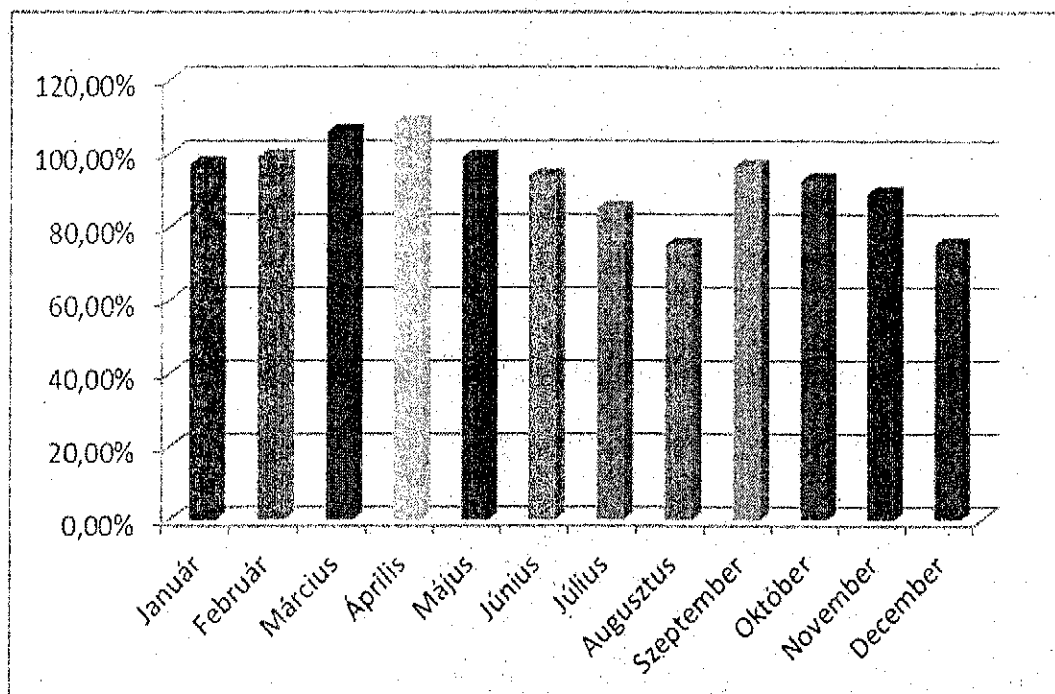
Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
12 fő	17 fő	15 fő	13 fő	16 fő	13 fő	13 fő	11 fő	14 fő	16 fő	12 fő	12 fő

Ha szemügyre vesszük az igénybevevők gondozási napokra vetített számát, akkor elmondhatjuk, hogy a kihasználtság szinte folyamatosan megközelítette a 100%-ot- éves átlagban **92,45 %**.

Gondozási napra vetített kihasználtság (%)

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
97	99	106	108	99	94	85	76	97	93	89	76

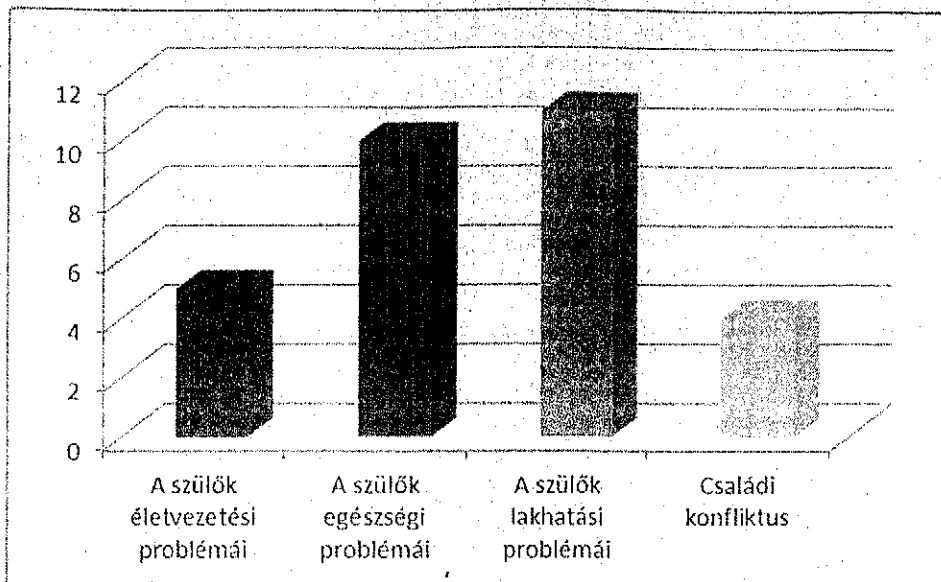

2016-ban a gyermekek átmeneti gondozását a vérszerinti szülő, illetve a Családsegítő- és Gyermejjóléti Központ családsegítői és esetmenedzserei kezdeményezték. A befogadás minden esetben a szülő beleegyezésével történt, ezáltal a szülő joga, gyermeke neveléséhez nem sérült. Bekerülő gyermekeink egyéni gondozási nevelési tervének elkészítésébe bevontuk a Családsegítő és Gyermejjóléti Központ családsegítőjét, életkorától függően a gyermeket, a gyermek szüleit, egyéb hozzátartozóit, esetleg pedagógusait. Kapcsolatunk a Családsegítő és Gyermejjóléti Központ és a Gyámhivatal munkatársaival is nagyon jó, ami a munkánkat segíti, a gyermekek érdekét szolgálja.

A legtöbb esetben nehéz megállapítani a bekerülés fő indokát, a probléma gyökerét, hiszen minden eset összetett, több problémát is hordozott a család, a szülő, a gyerek; igyekeztünk a legfőbb indokot figyelembe venni a statisztika elkészítésénél. Az elhelyezést kiváltó okok között a rossz szociális, elégtelen lakhatási körülmények és a szülők betegsége a legjellemzőbb.

Az elhelyezést kiváltó okok

A szülők életvezetési problémái	A szülők egészségi problémái	A szülők lakhatási problémái	Családi konfliktus
5	10	11	4

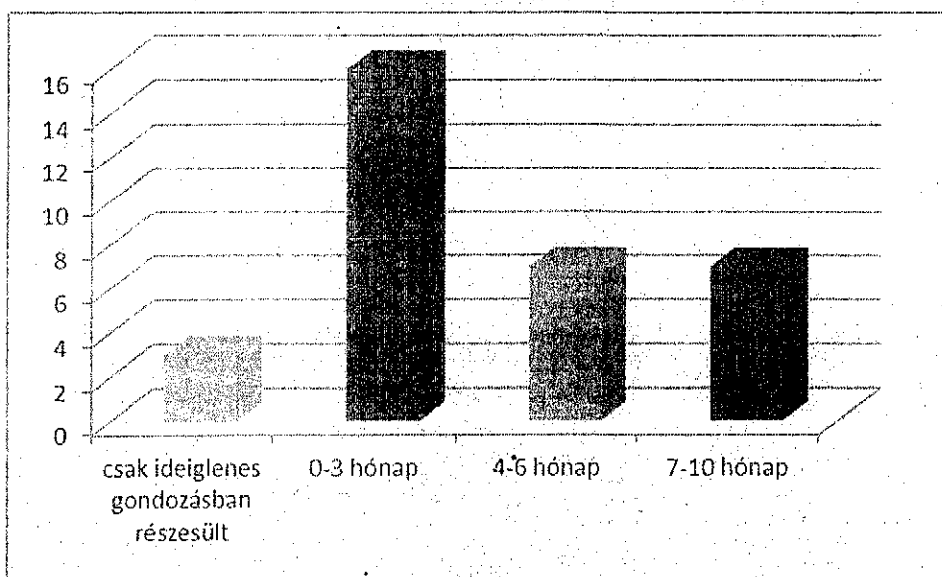

Volt olyan eset, amikor csak egy-két nap menedékre volt szükség, és akadt, amely esetben hosszabb gondozásról beszélhetünk.

Azt tapasztaljuk, hogy a lakhatási problémák miatt bekerülő gyermekeink átmeneti gondozása hosszabb, mivel több időt vesz igénybe, míg annyira megerősödik a család hogy a gyermek és esetenként édesanyja megnyugtató lakhatási körülmények közé távozzon intézményünkben. Az elégtelen lakhatási körülmények kialakulása sokszor a szülők életvezetési nehézségeire vezetnek vissza. A szülői képességek fejlesztését kiemelt feladatunknak tekintjük. Tanácsokkal látjuk el a bent lakó szülőket a háztartás, a pénzügykezelés és a gyermeknevelés területén mindennapi tevékenységeink során. Fokozottan figyelünk arra, hogy szülői kompetenciájuk a lehető legkevésbé sérüljön.

A gyermekek megoszlása a gondozásban töltött idő szerint

csak ideiglenes gondozásban részesült	0-3 hónap	4-6 hónap	7-10 hónap
3	16	7	7

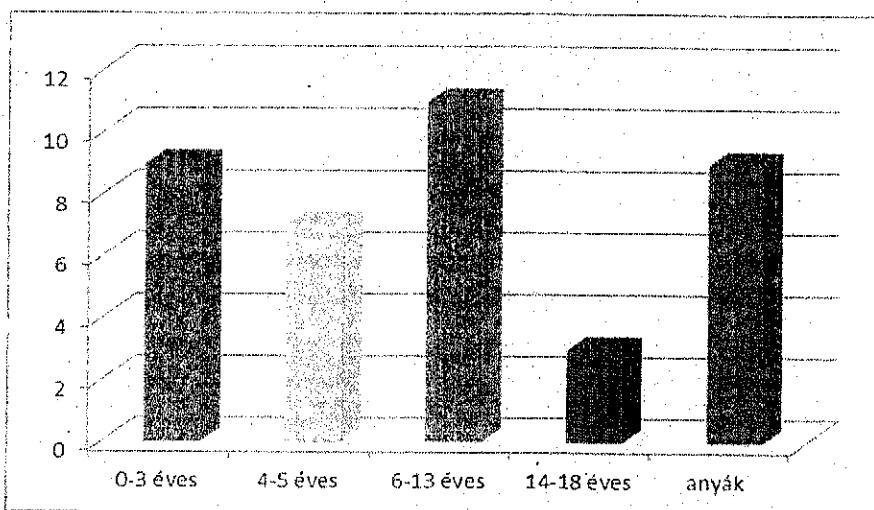

Az ellátottak életkori megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a gyermekek túlnyomó többsége 13 évnél fiatalabb.

Az elmúlt egy évben 9 esetben fogadtunk gyermekeket édesanyjukkal közösen. Jelenleg négy szülő veszi igénybe szolgáltatásainkat gyermekével/gyermekével együtt, közülük három anya nevel 3 évnél fiatalabb gyermeket.

Az ellátottak száma korcsoportonként

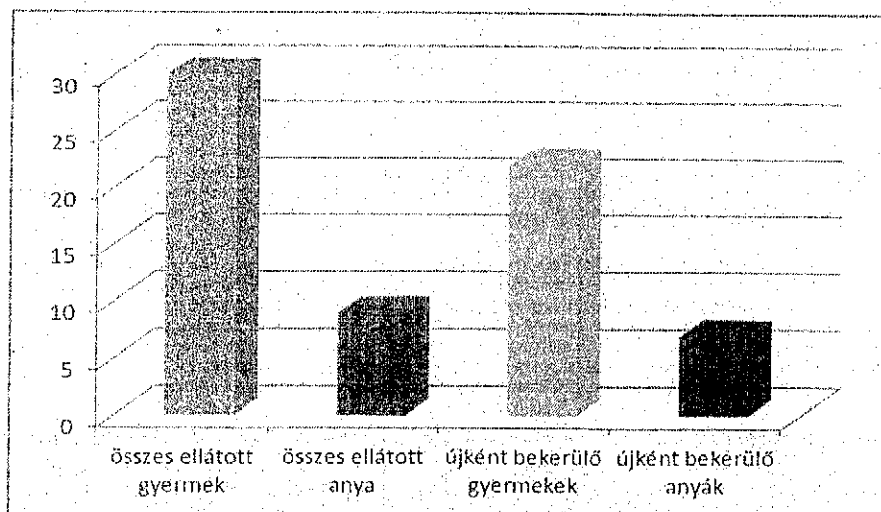
0-3 éves	4-5 éves	6-13 éves	14-18 éves	anyák	összesen
9 fő	7 fő	11 fő	3 fő	9 fő	39 fő

2016- ban összesen **39 fő** fordult meg intézményünkben. Igyekeztünk nekik és családjuknak biztosságot, megnyugvást, segítséget nyújtani. Mindezzel azt megelőzni, hogy hatósági intézkedésre, gyermek családjából való kiemelésére kerüljön sor.

Ellátottak, bekerülők adatai

összes ellátott gyermek	összes ellátott anya	2016-ban újként bekerülő gyermekek	2016-ban újként bekerülő anyák
30	9	22	7

Az elmúlt év folyamán 21 esetben került elutasításra átmeneti gondozás iránti kérelem:

- 12 esetben férőhely hiánya miatt
- 6 esetben az ellátásra vonatkozó indokok nem voltak megfelelőek
- 1 esetben a család nem rendelkezett magyarországi lakcímmel
- 1 esetben a gyermeket nagykorú testvére családba fogadta
- 1 esetben a Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ családsegítője kérte az elhelyezést, azonban a törvényes képviselő nem keresett bennünket

3. 2016. évben történt velünk:

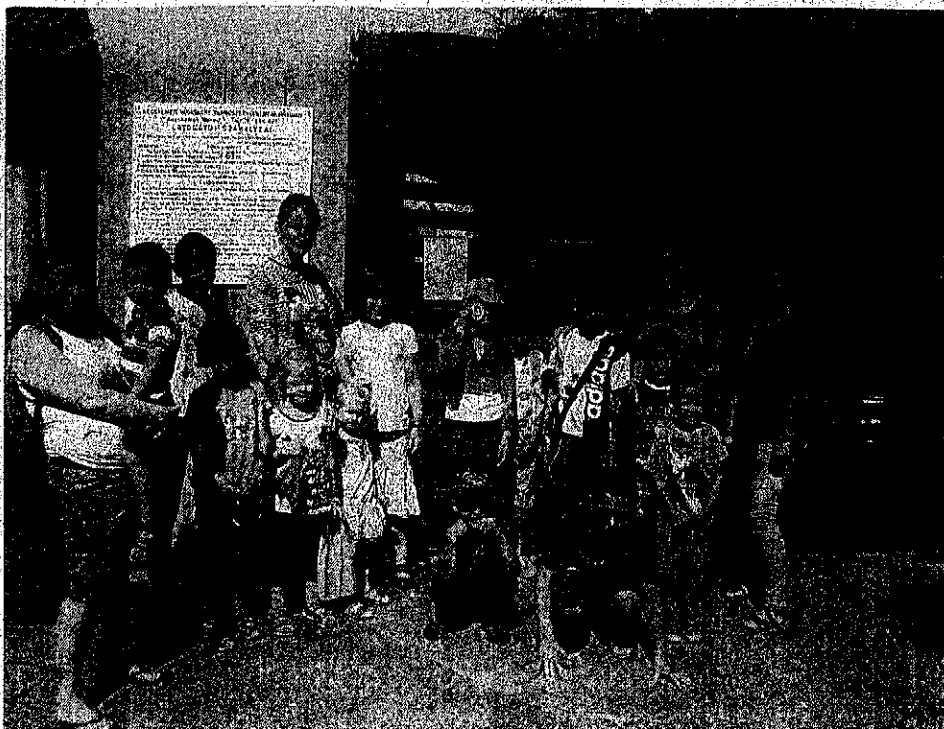
A 24 órás készenlét és krízis-befogadás mellett igyekeztünk minél több programot, élményt becsempészni a mindennapjainkba: voltunk bábszínházban, moziban, állatkertben; farsangoltunk, születésnapokat, névnapokat ünnepeltünk, bográcsoztunk.

A nyár folyamán Ópusztaszerre látogattunk el, nagyon kellemes napot tölthettünk együtt a ház összes lakója és dolgozói közösen.

Klienseink egészséges életmódra neveléséről uszodalátogatással, kirándulással, a Természet Házában tett látogatással is igyekeztünk gondoskodni.

A nyári 2 hetes napközis táborunkat városzerte hirdettük. Az átmeneti gondozott és szakellátott gyermekeink a saját családjukban nevelkedő gyermekekkel közösen tölthették együtt ezt az élményekkel teli két hetet.

A tábor lebonyolításában közszolgálatot teljesítő diákjaink és ifjúságsegítő hallgatónk segítettek.

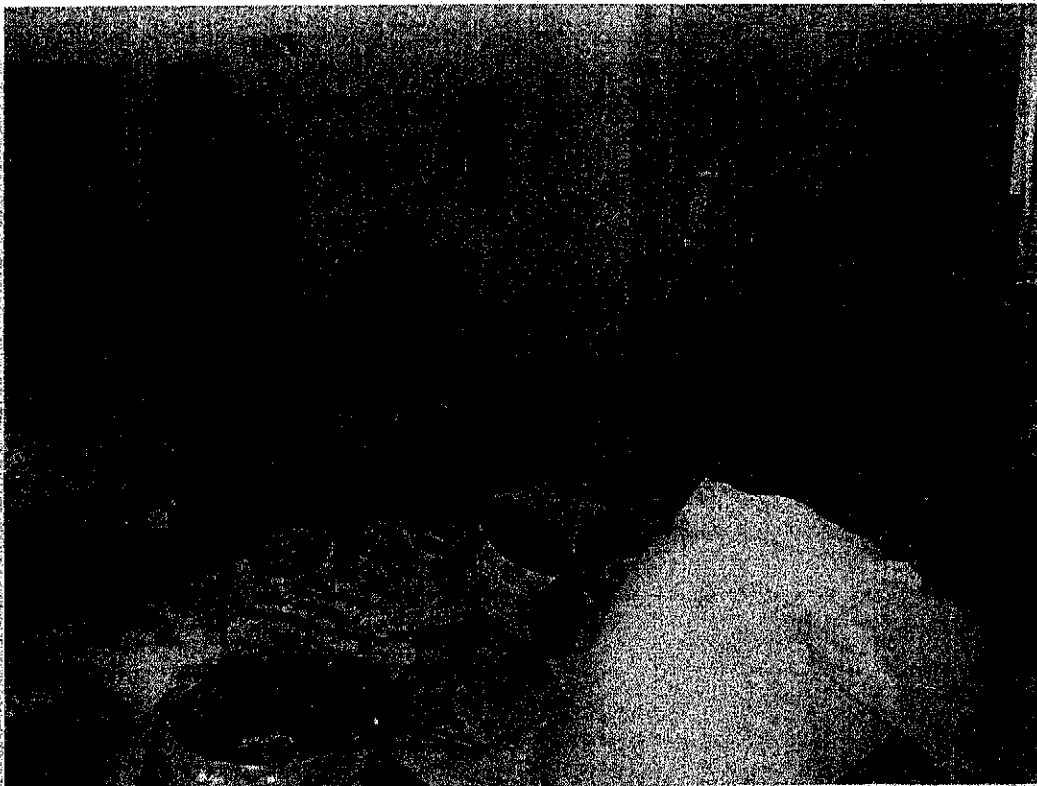

Új barátságok szövődtek.

A családjukba visszakerült gyermekeink közül 2 gyermek került szakellátásba, a többiek továbbra is otthon nevelkednek, többen közülük visszalátogatnak programjainkra. Havonta szervezünk találkozót, családi napokat, ahol az együttlét örömén kívül különböző programok keretében segítjük a résztvevőket szülői kompetenciájuk megerősödésében.

Decemberben gyermekeinkkel meglátogattuk a Platán Otthon időseit, műsorunkkal tettük szebbé az ott lakók ünnepét.

A Karácsonyt is együtt ünnepeltük régi és új lakóinkkal.

4. Összegzés

A fenti mutatók alapján megállapítható:

- az intézmény szinte teljes kihasználtsággal működött 2016 folyamán
- a 12 férőhelyen 39 ellátott fordult meg egy év alatt
- 18 család 24 gyermekének segítettünk a vér szerinti családba való visszatérésében

Az intézményből távozó ellátottak 100%-a a vér szerinti családjába szüleihez, vagy nagyszüleihez tért vissza. Az eredmény az intenzív családtámogatásnak, a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szoros, partneri együttműködésének köszönhető. Utánkövetésből szerzett információink szerint a családjukba hazakerült ellátottjaink közül egy gyermek került később gyermekvédelmi szakellátásba. **2016. folyamán a szolgáltatásainkat igénybevevők 82%-a kecskeméti illetőségű volt. (A 39 ellátottból 32 fő.)**

Volt ellátottjaink boldogulását 1 éves távon az SOS sztenderdeknek megfelelően utánkövetjük és erről dokumentációt vezetünk. Szükség szerint, olykor havonta látogatjuk a családokat. Tanácsokat adunk, célokat fogalmazunk meg közösen, feladatokat jelölünk ki, tárgyi adományokkal segítjük mindennapjaikat.

5. Jövőre vonatkozó célok, javaslatok, fejlesztések:

A társadalmi fenntarthatóság legfontosabb eleme a gyermekvédelem területén a vér szerinti családokkal való együttműködés erősítése és a helyi közösségek erőforrásainak mozgósítása. Ezért tudatosan dolgozunk a nálunk nevelőszülőnél nevelkedő gyermekek vérszerinti szüleivel is, de olyan családokkal is, ahol a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése, a családból való kiemelés megelőzése a cél.

- programok szervezése a vér szerinti családoknak (szülői készségek fejlesztése, érdekérvényesítési képesség növelése, szülői tudatosság növelése)
- helyi formális és informális kapcsolati rendszerek megerősítése
- nyári napközis tábor halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek
- veszélyeztetett helyzetű családoknak közösségi programok szervezése
- szülői csoportok és gyermekek számára kínált foglalkozások

Kecskemét, 2017. január 11.

SOS-Gyermekfaluk
Magyarországi Alapítványa
SOS Gyermekfaluk
Program Kecskemét
6000 Kecskemét
Viznyai út 2.

Kiss Gergely
területi igazgató